

شهروند

چراغ سبز سازمان غذا و داروی آمریکا به ایلان ماسک

دروازه

پروژه ابر انسان کلید خورد؟

خب، اتفاقی که خیلی ها منتظرش بودند افتاد. البته از منظر برخی دیگر، آنچه نباید می شد، شد! فکر می کنید چه موضوعی قابلیت این را دارد که در آن واحد عده ای صد درصد موافقش باشند و عده ای دیگر صد درصد مخالف؟ شرکت «نورالینک» (Neuralink) متعلق به ایلان ماسک، موفق شد مجوز سازمان غذا و داروی آمریکا (FDA) را برای نخستین مطالعه بالینی در یافت کند. این شرکت قصد دارد با متصل کردن مغز انسان به کامپیوتر توسط تراشه های خود، بینایی افراد نابینا و تحرک معلولان را به آنها بازگرداند. چه از این بهتر؟ اما مخالفان این پروژه نظر دیگری دارند و با توجه به بلندپروازی های خاص ایلان ماسک، معتقدند قصد اصلی نورالینک توسعه تراشه مغزی با هدف حذف محدودیت های ارتباطی بین انسان و کامپیوتر است. به عقیده مخالفان، هدف ماسک این است که کاربران با استفاده از تراشه های نورالینک، کنترل اینترنت و وسایل دیجیتال را با کمک ذهن خود در دست بگیرند. جالب است بدانید دانشمندان سوئیس چندی قبل موفق به کاشت حسگرهایی در مغز و نخاع یک فرد معلول شدند. این مرد هلندی به لطف این حسگرها و ایمپلنت هایی که افکار او را به پاهایش می فرستد، موفق شد راه برود. در واقع با توجه به جاه طلبی ذاتی مدیرعامل تسلا، توییتر، اسپیس ایکس و چندین و چند شرکت معظم دیگر، یعنی جناب ایلان ماسک، بعید است او قدم در راهی بگذارد که پیشتر توسط دیگران طی شده است. این با پیش گذاشتن زمانی وجهی عملی توسط او به خود خواهد گرفت که مقرر شود نتیجه چند پله بالاتر از دستاوردهای رقیب باشد. دقیقاً همین موضوع است که تن مخالفان را به لرزه درآورده زیرا عقیده دارند ماسک تنها به بینا شدن نابیناها و راه رفتن معلول ها رضی نخواهد شد و پروژه کاشت چیپ در مغز انا خلق یک ابرانسان پیش خواهد برد.

رخ

پیشگویی های سینما از انسان تراشه ای

آدم های معمولی با مغزهای ارتقاء یافته

تصور این که روزی از طریق کار گذاشتن چیپ کامپیوتری در مغز انسان ها، ابر انسانی با هوش و قدرت فرابشری به وجود بیاید، زمانی تنها در فیلم های علمی تخیلی نمود عینی می یافت. اما امروز با داستان دیگری مواجه هستیم و دعوا نه بر سر امکان به وجود آمدن چنین مخلوقی، که بحث بر سر حدود و ثغور قدرت اوست. زمانی مشاهده پیشرفت های آینده بشر در فیلم های علمی تخیلی زیاد روی در پرواز دادن پرنده خیال به نظر می رسید. اما امروز سرعت پیشرفت خصوصاً در محدوده هوش مصنوعی به اندازه ای است که شاید برخلاف قاعده یک قرن اخیر، این بار الهام گرفتن سینماگران از دانشمندان را شاهد باشیم. در ادامه این مطلب برخی از آثار سینمایی را که موضوع شان خلق انسان نوین با استفاده از تراشه های کامپیوتری است با هم مرور می کنیم.

پلیس آهنی (پل و روهوفن) ۱۹۸۷

در فیلم RoboCop پلیس جوانی به نام الکس مورفی در تعقیب و گریز سخت با عده ای از خلافکاران شهر به شدت مجروح می شود. مورفی توسط آنها به قتل می رسد. اما در بیمارستان پزشکان متوجه می شوند مغز مورفی سالم است اما قادر به ادامه حیات نیست. به این ترتیب مورفی ناخواسته و به عنوان داوطلب در پروژه «پلیس آهنی» به کار گرفته و تبدیل به روبوکاپ می شود. روهوفن در این فیلم آینده ای دور را تصویر می کند. جایی که ذات بشر تغییر یافته، جنون به اوج رسیده و تنها ماشینی بی روح، توانایی جلوگیری از هرج و مرج را دارد و می تواند نقش

ناچار به کشتن تعدادی زیادی از آدم های خود، به این ترتیب و به تدریج «استم» کنترل کامل گری را در دست می گیرد. در «ارتقا» هوش مصنوعی به سبب برتری در فکر و نداشتن عواطف انسانی تهدیدی برای انسان

است و در انتها سلطه کامل بر انسان را نشان می دهد. «ارتقا» در نهایت مطرح کننده دو سوال مهم است. سوال نخست اشاره به این دارد که آیا در آینده بشر حاضر است پیشرفت را فدای هر چیزی کند؟ و سوال بعدی این است که آینده علم و تکنولوژی با این حجم پیشرفت در دستان بشر چه خواهد شد؟ آیا بیشتر به سمت انزوای انسان و مرز خشونت طلبی او حرکت خواهد کرد یا برعکس؟

نگران نباش عزیزم (اولیویا و ایلد) ۲۰۲۲

فیلم Don't Worry Darling را اثری در ژانر دلهره آور و روان شناختی قلمداد کرده اند. جک و آلیس زوج جوان و خوشبختی هستند که در منطقه ای محافظت شده زندگی می کنند. جک در این منطقه شغل محرمانه اما پر درآمدی دارد که باعث شده زندگی خوبی برای خود و آلیس فراهم کند. با این حال، هنگامی که آلیس متوجه وضعیت غیرعادی زنی به نام مارگارت می شود به این منطقه و زندگی که در آن جریان دارد شک می کند و به دنبال یافتن حقیقت می رود. آلیس در ادامه به واقعیت وحشتناکی پی می برد و می فهمد که او، همسرش و دیگر ساکنان شهرک بی عیب و نقصی که ساکن آن هستند، در واقع وجود خارجی ندارند یا به عبارت بهتر در ذهن خود مشغول این زندگی هستند. «نگران نباش عزیزم» یک شبیه سازی تمام و کمال را به نمایش می گذارد. یک شبیه سازی که با دستکاری مغز کاربران محقق شده است. برخی از این موضوع با خبر هستند و بیان مشکلی ندارند و برخی دیگر همچون آلیس، کاملاً بی خبرند و با کشف حقیقت دچار وحشت می شوند. آلیس در این فیلم نماینده انسان هایی است که از حقیقت دور نگاه داشته شده اند - که در فیلم با استعاره خواب مصنوعی به آن اشاره می شود - و پس از کشف حقیقت و بیدار شدن از خواب، زندگی واقعی را که یک درصد زرق و برق دنیای شبیه سازی شده را ندارد در آغوش می گیرند. در این فیلم نیز شبیه سازی دنیای مجازی با کمک تراشه های کامپیوتری و اثرگذاری آنها بر مغز اتفاق می افتد.

قهرمان راد جهان تمثیلی فیلم یعنی شهر دیترویت بازی کند. پزشکان با کاشت تراشه ای در مغز مورفی و ساخت بدنی از جنس تیتانیوم برای او، موجودی جدید خلق می کنند که کاملاً از نظر احساسی بی تفاوت عمل می کند و آنچه برای او مقرر شده و در چیپ - که حالاً نقش فرمانده بدن یعنی مغز را بازی می کند - ثبت شده را موبه مواجرامی کند. جامعه خشن ترسیم شده در فیلم نیازمند فردی است که خود در آن واحد پلیس، دادگاه و قاضی باشد. ابر انسان حاضر در فیلم با دور بودن از احساسات تمامی فاکتورها را دارا است و در نقش خود به عنوان شخصی که در ذهن همچون انسان، ولی در ظاهر شکست ناپذیر می نمایاند، به تصویر کشیده شده است.

ارتقا (لی ونل) ۲۰۱۸

فیلم Upgrade Ugrad فیلمی است که توسط هوش مصنوعی می پردازد. گری تریس، مردی معمولی، بدون هیچ توانایی خاص فیزیکی و ذهنی، توسط تعدادی از اوباش هدف گلوله قرار می گیرد. او در این حادثه فلج شده و همسرش نیز به قتل می رسد. ماه ها بعد در نخاع او تراشه ای بسیار هوشمند به نام «استم» (ریشه کار گذاشته می شود. گری به کمک این تراشه توانایی راه رفتن و استفاده از دستانش را پیدا می کند. اما این تراشه یا به عبارت بهتر هوش مصنوعی بیش از حد توانمند است. «استم» شروع به فرستادن پالس های شنوایی به ذهن گری و مکالمه با او می کند. «استم» به بهانه یافتن قاتل همسر گری، او را در مسیر قرار می دهد که